

Hyvinvointilautakunta	§ 61	26.09.2017
Kunnanhallitus	§ 278	09.10.2017
Hyvinvointilautakunta	§ 44	24.04.2018

Palvelusetelin käyttöönotto ikäihmisten palveluiden tehostettuun palveluasumiseen Marjaniemen palvelukodin lakkaamisen jälkeen talousarviovuonna 2018

1574/31.313/2017

Hyvinvointilautakunta 26.09.2017 § 61

Marjaniemen tehostettu palveluasuminen (26 paikkaa, joista yksi on intervallihoitopaikka) ja laitosasuminen (12 paikkaa) päättyy kesän aikaan 2018. Marjaniemen rakennuksen laajoista peruskorjauksista on luovuttu tilojen huonon kunnon ja epäkäytännöllisyyden vuoksi. Tämän vuoksi tarkoituksena on ottaa käyttöön palveluseteli vähintään Marjaniemen paikkaluvun mukaiselle lukumäärälle. Ikäihmisten palveluissa tavoitteena on saattaa palvelut sote-luovutuskuntoon - kehittää toimintaa ja lisätä asiakkaan valinnanvapautta. Palvelusetelin käyttöönotto tukee näitä tavoitteita.

Palveluseteli on ikäihmisten palvelujen myöntämä sitoumus maksaa yksityisen palveluntuottajan tuottamasta ikäihmisten tehostetusta palveluasumisesta. Palveluseteli korvaa palveluntuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli on vaihtoehto kunnan itse tuottamalle tai ostamalle palvelulle. Palvelusetelillä järjestettävä palvelu vastaa sisällöltään kunnan omaa palvelua.

Tehostetun palveluasumisen paikkaa haetaan kirjallisella hakemuksella. Kirjallinen hakemus toimitetaan ikäihmisten palveluihin. Hakemuksen saapumisen jälkeen hakijalle tehdään palvelutarpeen arviointi ja asia viedään SAS-työryhmän käsiteltäväksi. Viranhaltija tekee päätöksen tehostetusta palveluasumisesta SAS-työryhmän esityksen pohjalta. Mikäli päätös on myönteinen, tehdään erillinen päätös koskien palvelun järjestämisen muotoa, joka voi olla kunnan itse tuottama tai ostama palvelu tai tehostetun palveluasumisen palveluseteli.

Mikäli palvelun järjestämisen muoto on palveluseteli, viranhaltijan tekemässä päätöksessä määritellään, mitä palvelua palveluseteli kattaa ja kuinka kauan se on voimassa. Lisäksi siinä määritellään palvelusetelin arvo, joka perustuu asiakkaan bruttotuloihin. Jos palveluntarve muuttuu, kunta arvioi uudelleen, onko palvelusetelin käyttö edelleen paras vaihtoehto asiakkaan palvelun toteuttamiselle. Tällöin palvelusetelipäätös voidaan perua ja asiakkaan palvelut järjestää muulla tavoin.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Palvelusetelin arvon korottamista

koskevasta asiasta on annettava päätös asiakkaalle ja siitä tehdään tarvittavat merkinnät sähköiseen järjestelmään.

Palveluseteli on asiakkaalle vaihtoehto, josta on oikeus myös kieltäytyä. Asiakalla ei ole myöskään ehdotonta oikeutta palveluseteliin.

Kunta valitsee hyväksymismenettelyllä ne tuottajat, joiden palveluihin palveluseteliä voi käyttää. Hyväksytyistä palveluntuottajista ikäihminen saa tiedon setelin myöntävältä viranhaltijalta tai kunnan www-sivuilta. Asiakas valitsee itse tai edustajan kanssa hyväksytyistä palveluntuottajista sen, jolta hän haluaa ostaa palvelun. Asiakas maksaa omavastuuosuutena palveluntuottajan määrittelemän hinnan ja palvelusetelin arvon välisen erotuksen sekä vuokran, ateriat ja muut vapaaehtoiset maksut.

Asiakas ja palveluntuottaja sopivat tuotettavan palvelun yksityiskohdista kirjallisessa sopimuksessa. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa voi olla sekä kunnan palvelua että palvelusetelillä järjestettävää palvelua. Mikäli asiakas haluaa palvelusetelituottajalta muuta palvelua, mitä kunnan palveluseteli ei kata, hän kustantaa sen itse. Palveluseteli on henkilökohtainen, eikä sitä voi vaihtaa rahaksi, eikä palveluseteliä voi käyttää muuhun kuin myöntämispäätöksessä määriteltyyn tarkoitukseen. Palvelusetelillä tuotetusta palvelusta ei voi saada kotalousvähennystä ja palvelu on arvonlisäverotonta.

Tehostetun palveluasumisen palveluseteli voidaan myöntää palvelutarpeen arvioinnin jälkeen kriteerit täyttävälle asiakkaalle hoito- ja palvelusuunnitelman mukaiseen tehostettuun palveluasumiseen toistaiseksi tai määräajaksi. Palvelun sisältö ja kesto määritellään palvelusetelin myöntämispäätöksessä.

Asiakasta koskevat sosiaalihuollon asiakaslain ja potilaslain mukaiset oikeudet. Jos asiakas on palvelusetelillä hankittavaan palveluun tyytymätön, hän voi tehdä muistutuksen Ranuan kunnan ikäihmisten palveluihin sekä palveluntuottajalle. Hän voi myös vaihtaa palveluntuottajaa. Palveluun liittyvistä epäkohdista hän voi olla myös yhteydessä sosiaali- tai potilasasiamieheen ja/tai tehdä kantelun valvontaviranomaiselle kuten aluehallintovirastolle (AVI).

Palvelusetelin käyttöönoton valmistelu jatkuu sääntökirjan valmistelutyöllä, joka vielä tällä hetkellä on luonnosvaiheessa. Sääntökirjalla asetetaan mm. palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajalle ja velvoitetaan ilmoittautuneet palveluntuottajat jatkuvasti noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Sääntökirja valmistuu kevään 2018 aikana.

Päätösehdotus: (perusturvaohjaaja) Hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle periaatepäätöksen tekemistä palvelusetelin käyttöönotosta ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa vähintään Marjaniemen paikkaluvun mukaiselle määrälle.

Lisäksi hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle liikkeenluovutuksen valmistelun aloittamista Marjaniemen toimintayksikön osalta.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa
perusturvajohtaja Virpi Piira
puh. 040 514 2539, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Kunnanhallitus 09.10.2017 § 278

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä hyvinvointilautakunnan ehdotuksen.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvointilautakunta § 44

Ikäihmisten tehostettu palveluseteli otetaan käyttöön Ranuan kunnan Marjaniemen tehostetun palveluasumisyksikön lakkaamisen yhteydessä. Marjaniemen asiakaspaikkoja on yhteensä 38. Lisääntyneen asiakasmäärän vuoksi palveluseteleitä otetaan käyttöön yhteensä 39. Talousarviossa 2018 on varattu tehostetun palveluasumisen palvelusetelin määrärahaksi Marjaniemen lakkaamisesta johtuva tehostetusta palvelu- ja laitosasumisesta jäävä määräraha.

Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen sääntökirjaluonnos on valmistunut. Sääntökirjassa määritellään palvelusetelipalvelujen tuottamisen yleiset ehdot sekä tehostetun palveluasumisen palvelukohtaiset hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Sääntökirja jaetaan esityslistan mukana.

Palvelusetelin arvo on tulosidonnainen ja sen maksimimäärä vahvistetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Asiakkaalle myönnettävän lopullisen palvelusetelin suuruus lasketaan vähentämällä tulojen perusteella laskettu omavastuuosuus palvelusetelin arvosta.

Asiakkaan omavastuu tulosidonnaiseen palveluseteliin lasketaan seuraavasti:

Tuloina huomioidaan asiakkaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot pois lukien asumistuki ja rintamalisä sekä tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut (sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 29§).

Bruttotuloina huomioidaan:

- eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki
- pääomatulot, kuten korkotulot, vuokratuotot vähennettynä yhtiövastikkeella ja vastaavat
- ylimääräinen rintamalisä
- muu jatkuva henkilökohtainen tulo

- metsän laskennallinen tuotto (asetus 28§)
Kelan maksamat hoitotuet (edellytetään haettavaksi)

Bruttotuloista vähennetään yksinasuvalta 573 € ja puolisoilta yhteenlasketuista bruttotuloista 1057 € (kotiin annettavien palveluiden asiakasmaksuasetuksen mukaiset tuloajat).

Jäljelle jäävästä tulosta lasketaan asumisen tulosidonnaisen asiakasmaksuprosentti, mikä on aina 35% huomioon otettavista tuloista. Enimmillään tulosidonnainen asiakasmaksu on 1200 €/kk:ssa.

Myönnetyn palvelusetelin arvoa voidaan korottaa ja asiakkaan omavastuuosuutta pienentää, mikäli asiakkaalle kuukausittain jäljelle jäävä käyttövara ei ole riittävä.

Päätösehdotus: (perusturvajohtaja) Hyvinvointilautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ikäihmisten tehostetun palveluasumisen sääntökirjan hyväksymistä ja että kunnanhallitus harkitsee ikäihmisten tehostetun palveluasumisen liikkeellelaskuajankohdan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
perusturvajohtaja Virpi Piira
puh. 040 514 2539, etunimi.sukunimi(at)ranua.fi

Merkitään, että vanhuspalvelujohtaja Marketta Uimaniemi-Honkanen oli kuultavana tämän asian käsittelyn aikana.